

STAR

Sosyal Beşeri ve Temel Bilimler Akreditasyon ve Rating Derneği

2022

TEMATİK ANALİZ RAPORU

İSTANBUL– MART 2023

Giriş

STAR, Sosyal, Beşeri ve Temel Bilimler Akreditasyon ve Rating Derneği, Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Sosyal, Beşeri ve Temel Bilimler Lisans Programlarının değerlendirilmesi ve akreditasyonu için kurulmuş bir ajanstır. Bu raporda kısa unvan olarak ‘STAR’ kullanılmıştır. STAR, 2020 yılında Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından tescil edilmiştir. Bu tarih itibarıyla gerekli çalışmalar yürütülmüş ve akreditasyon başvuruları alınmaya başlanmıştır.

Bu rapor STAR tarafından değerlendirme ve akreditasyon işlemlerinin ulusal kalite güvencesinin ulusal ve uluslararası standartlarda gelişmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Hazırlanan Tematik Analiz Raporu sayesinde STAR’ın ulusal ölçekte kalite güvencesinin durumunu ortaya koyarken mevcut politikaların gözden geçirilmesi ve gelecek dönemlere ait planların geliştirilmesine imkân sağlamıştır. 2023 yılında yapılan yönerge güncellemeleri aracılığıyla STAR, değerlendirilen ilgili lisans programlarının güçlü ve gelişmeye açık yönlerini ortaya koyarak bazı önerilerde bulunmaktadır. Bu bağlamda ilgili raporlar hem dış değerlendirme sürecini aydınlatmakta hem de kalite güvencesi anlayışının en önemli bileşenlerinden biri olan sürekli gelişimi desteklemektedir.

Bu raporun hazırlanmasında yöntem olarak içerik analizi kullanılmıştır. Bu yöntem ile karmaşık bilgi içeren değerlendirme raporları bilimsel bir yolla sadeleştirilerek okunabilir veri haline getirilmiştir. Ayrıca okuyucuların bir bakışta verileri yorumlayabilmesi adına betimsel istatistiklerden de yararlanılmıştır. Tematik Analiz Raporu 2021-2023 Mart döneminde değerlendirme takımları tarafından gerçekleştirilen hem öz değerlendirme raporları hem de yerleşke ziyaretleri sonucu oluşan değerlendirmelere dayanarak hazırlanmıştır.

AKREDİTE EDİLEN LİSANS PROGRAMLARINA DAİR BETİMSSEL İSTATİSTİK VERİLER

İlk başvurusunu 2021 yılında alan STAR’da, bu yıldan başlamak üzere Mart 2023 tarihine kadar toplam akreditasyona başvuran program sayısı 61’dir. 26 farklı üniversiteden akreditasyon başvurusu yapılmıştır. Bu başvuruların 24 tanesine akreditasyon değerlendirmesi yapılmış, 6 program 5 yıl, diğerleri ise 2 veya 3 yıl olmak üzere farklı sürelerde akredite edilmiştir.

	Değerlendirmesi yapılan		Değerlendirme sürecinde olan	
Toplam Program Sayısı	Devlet Üniversitesi	Vakıf Üniversitesi	Devlet Üniversitesi	Vakıf Üniversitesi
24	6	18	-	-
37	-	-	28	9

Akreditasyon kararı alınan 24 programın 6 tanesi devlet üniversitelerinde geri kalan 18'i ise vakıf üniversitelerinde bulunan lisans programlarıdır. Hali hazırda değerlendirme süreci devam eden 37 programın 28 tanesi devlet üniversitesi programlarıdır. Değerlendirme süreci tamamlanan programlarda akredite edilmeyen program bulunmamaktadır.

Program	5 yıl	2/3 yıl
İşletme	3	10
Yönetim Bilişim Sistemleri	1	2
Uluslararası Ticaret/Lojistik/Finansman	2	6

Akredite edilen lisans programlarının bölümlere göre dağılımına bakıldığında 13 programın İşletme bölümü, 3 programın Yönetim Bilişim sistemleri bölümü, 2 programın Uluslararası Ticaret ve Lojistik bölümü, 2 programın Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik bölümü ve 4 programın da Uluslararası Ticaret ve Finansman bölümü olduğu görülmektedir. Dolayısıyla en fazla akreditasyon alan bölümün İşletme bölümleri olduğu ifade edilebilir. İşletme gibi ana bölümlerin yanında nispeten yeni kurulan bölümlerinde akreditasyon süreçlerinde yer alması olumlu karşılanmaktadır. Bu süreçte tescil yetki alanı olarak işletme, yönetim bilişim sistemleri ve uluslararası ticaret/lojistik/finansman olduğu ifade edilmelidir. 2022 yılından itibaren tescil alanı genişlemiştir.

2022 yılı itibarıyla başvurusu alınmış ancak değerlendirme süreci henüz tamamlanmamış iktisat, kamu yönetimi, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, finans ve bankacılık, siyaset bilimi ve kamu yönetimi gibi bölümlerde bulunmaktadır. Bu bağlamda işletme ve yönetim bilimleri alanında temel programların yanında akreditasyon sürecine katılmış yeni programların da olması olumlu olarak değerlendirilmekle beraber bu programların akreditasyon sürecine daha fazla katılmaları adına gerekli çalışmaların yapılması ve ilgili programların akredite edilmeleri için teşvik edilmesi önemli görülmektedir.

Bu süreçlerde bir program başvurusunu geri çekmiş, bir program ise başvuru sürecini ertelemiştir. İki programın da kriterleri taşımadığı belirlenmiştir. STAR, ilk başvuruda programların mezun vermesi, başvuru alanın YÖKAK tesciline uygunluğu gibi başvuru kriterlerinin kontrol edilmesi aşaması bulunduğundan başvuru sürecinin devamlılığı daha kontrollü olarak sağlanmıştır. Ancak bazı programlarda öz değerlendirme raporu hazırlama sürecindeki aksaklıklardan dolayı ileriki yıllara sarkmalar olmuştur. Tüm bu süreçlerdeki aksaklıkları azaltmak için STAR, Eğitim Komitesi tarafından eğitim çalışmaları yürütmektedir. Bu kapsamda; Değerlendirici Eğitimleri, Öğrenci Değerlendirici Eğitimleri, Öz değerlendirme Raporu Hazırlama Eğitimleri ve Değerlendirme Takımları Eğitimleri gibi eğitimler verilmektedir. Bu eğitimlerin hedef kitleleri arasında akreditasyon başvurusu yapmak isteyen veya akreditasyon başvurusu yapan programlar, mentörler, takım başkanları/değerlendiriciler bulunmaktadır.

Değerlendirme takımları tüm yerleşke ziyaretlerini yüz yüze gerçekleştirmiştir. Akredite edilen lisans programlarında görev alan üyelerin dağılımı ise şu şekildedir; akreditasyon alan 24 programda 11 takım başkanı üye, 19 alan uzmanı değerlendirici üye, 4 gözlemci üye ve 11 öğrenci değerlendirici üye görev yapmıştır*. Akredite edilen programların listesi aşağıda Tablo-1’de verilmiştir.

Tablo 1: Akredite Edilen Programlar				
Sıra	Üniversite	Bölüm/Program Adı	Akreditasyon	
			Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi
1	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	İşletme (İngilizce)	8.11.2022	8.11.2024
2	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik (İngilizce)	8.11.2022	8.11.2024
3	ATILIM ÜNİVERSİTESİ	İşletme (Türkçe)	27.05.2022	27.05.2027
4	ATILIM ÜNİVERSİTESİ	İşletme (İngilizce)	27.05.2022	27.05.2027
5	ATILIM ÜNİVERSİTESİ	Uluslararası Ticaret ve Lojistik (İngilizce)	27.05.2022	27.05.2027
6	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ	Uluslararası Ticaret ve Finansman (Türkçe)	26.08.2022	26.08.2027
7	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ	Yönetim Bilişim Sistemleri (Türkçe)	26.08.2022	26.08.2027
8	İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ	Uluslararası Ticaret ve Finansman (İngilizce)	7.09.2022	7.09.2024
9	NİĞE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	İşletme (Türkçe)	3.06.2022	3.06.2024

* Bazı üyeler birden fazla takımda görev almıştır.

10	İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	İşletme (%30 İngilizce)	27.03.2023	27.03.2026
11	İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	İşletme (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
12	İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	İşletme (İngilizce)	27.03.2023	27.03.2026
13	DOĞUŞ ÜNİVERSİTESİ	Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
14	DOĞUŞ ÜNİVERSİTESİ	İşletme (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
15	DOĞUŞ ÜNİVERSİTESİ	İşletme (İngilizce)	27.03.2023	27.03.2026
16	BEYKENT ÜNİVERSİTESİ	Yönetim Bilişim Sistemleri (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
17	BEYKENT ÜNİVERSİTESİ	İşletme (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
18	BEYKENT ÜNİVERSİTESİ	İşletme (İngilizce)	27.03.2023	27.03.2026
19	BEYKENT ÜNİVERSİTESİ	Uluslararası Ticaret ve Finansman (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
20	BEYKENT ÜNİVERSİTESİ	Uluslararası Ticaret ve Finansman (İngilizce)	27.03.2023	27.03.2026
21	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	İşletme (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
22	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	Uluslararası Ticaret ve Lojistik (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
23	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	Yönetim Bilişim Sistemleri (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2026
24	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	İşletme (Türkçe)	27.03.2023	27.03.2028

AKREDİTASYON DEĞERLENDİRMESİ YAPILAN PROGRAMLARIN STAR DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİNE GÖRE GÜÇLÜ VE GELİŞMEYE AÇIK YANLARI

Ölçüt 1 – Öğrenciler

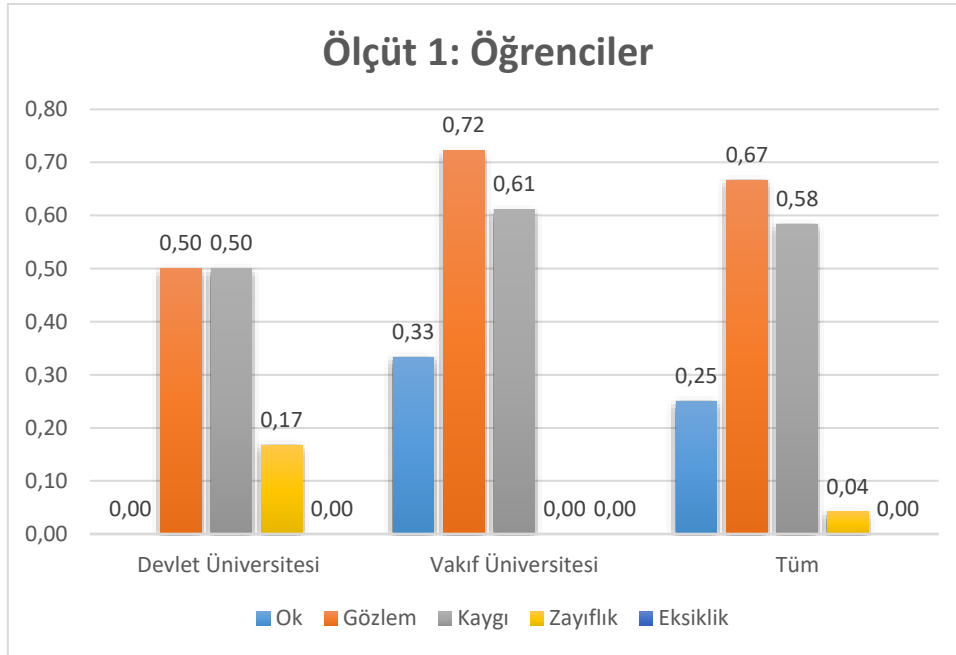
Tablo 2’de, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Öğrenciler” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo-2: Ölçüt 1 - Öğrenciler

Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kayı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D		X			
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D			X		
3	29/01/2021 UTL (TR)	D		X	X		
4	29/01/2021 YBS	D			X		
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X	X			
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V	X	X			
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V	X	X			
10	25a/02/2021 UTF	V		X	X		

11	25a/02/2021 YBS	V		X	X		
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V		X	X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V		X	X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V			X		
15	01/03/2021 UTF (TR)	V			X		
16	01/03/2021 YBS	V		X	X		
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V		X	X		
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V		X	X		
19	11/01/2021 UTİ	V		X			
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V		X	X		
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V		X	X		
23	30/03/2021 İşletme	D		X			
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D				X	

Grafik 1’de yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt yeterliliği açısından incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “kaygı” ve “gözlem” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 1

Programların biri hariç hiçbirinde zayıflık ve eksiklik bildiriminde bulunulmamıştır. Bu durum Ölçüt 1 çerçevesinde umut vericidir. Genel olarak akredite edilen devlet üniversitelerinin vakıf üniversiteleri arasında ilgili ölçüt çerçevesinde belirgin bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

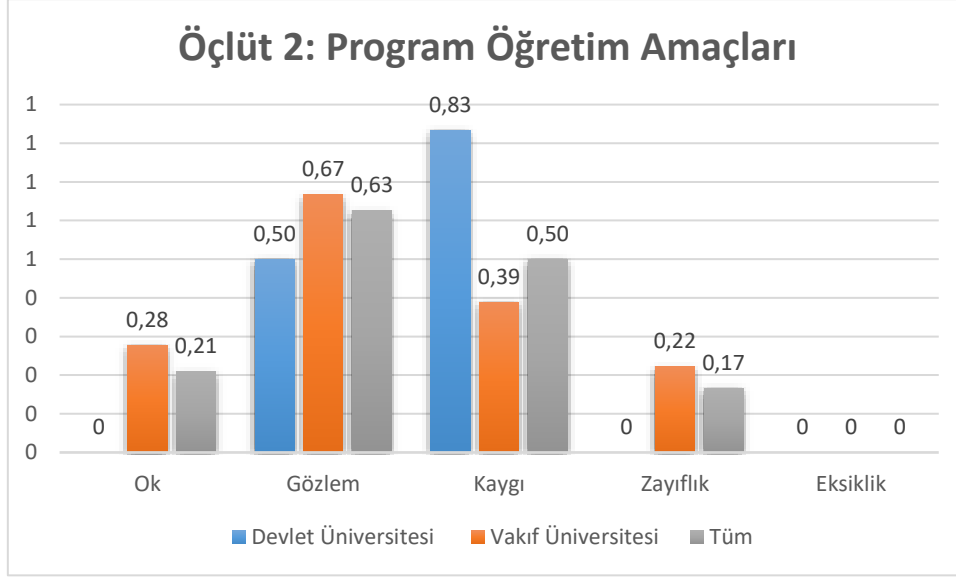
Ölçüt 2 –Program Öğretim Amaçları

Tablo 3’te, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Program Öğretim Amaçları” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 3: Ölçüt 2 - Program Öğretim Amaçları

Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D		X			
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D			X		
3	29/01/2021 UTL (TR)	D		X	X		
4	29/01/2021 YBS	D			X		
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V		X			
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V			X	X	
10	25a/02/2021 UTF	V	X				
11	25a/02/2021 YBS	V		X	X		
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V		X	X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V		X	X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V		X	X		
15	01/03/2021 UTF (TR)	V		X	X		
16	01/03/2021 YBS	V		X	X		
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V		X		X	
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V		X		X	
19	11/01/2021 UTİ	V		X		X	
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V		X			
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V		X			
23	30/03/2021İşletme	D		X	X		
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D			X		

Grafik 2’de yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “kaygı” ve “gözlem” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 2

Akredite edilen lisans programlarının %21'i ilgili ölçüt kapsamında örnek olma düzeyinde bir performans göstermiştir. Programların %63'üne de gözlem bildirimi bulunulmuştur. Programların 4 tanesinde ise zayıflık tespiti yapılmıştır. Program Öğretim Amaçları kapsamında daha çok devlet üniversitelerinin (%83) programlarına kaygı bildirimi bulunulurken vakıf üniversitelerinin programlarına da gözlem bildirimi bulunulmuştur. Program Öğretim Amaçları ölçütü kapsamında hem devlet üniversitelerinde hem de vakıf üniversitelerinde programların önemli bir kısmının örnek olma düzeyinde olmaması, ilgili programların daha iyi bir noktaya gelebilmeleri adına gelişime açık bir konumda olduklarını göstermektedir.

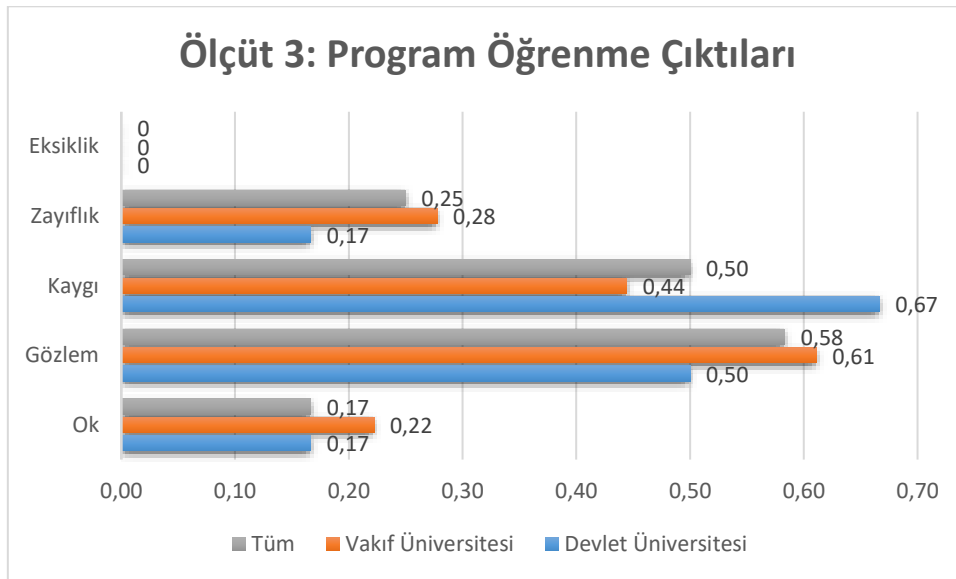
Ölçüt 3-Program Öğrenme Çıktıları

Tablo 4'te, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, "Program Öğrenme Çıktıları" ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 4: Ölçüt 3 - Program Öğrenme Çıktıları							
Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D		X			
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D		X	X		
3	29/01/2021 UTL (TR)	D			X		
4	29/01/2021 YBS	D			X		
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V		X			
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V				X	

10	25a/02/2021 UTF	V		X			
11	25a/02/2021 YBS	V	X				
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V		X	X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V		X	X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V		X			
15	01/03/2021 UTF (TR)	V		X	X	X	
16	01/03/2021 YBS	V		X	X		
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V		X	X	X	
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V		X	X	X	
19	11/01/2021 UTİ	V		X		X	
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V		X			
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V			X		
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V			X		
23	30/03/2021 İşletme	D		X	X		
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D				X	

Grafik 3'te yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “kaygı” ve “gözlem” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 3

Lisans programları ilgili ölçüt olan “Program Öğrenme Çıktıları” açısından karşılaştırıldığında programlar arasında belirgin bir farklılığın olmadığı ancak vakıf üniversiteleri açısından gözlem bildiriminin daha fazla yapıldığı buna karşın kaygı bildiriminin ise devlet üniversiteleri açısından daha fazla yapıldığı görülmektedir. Akredite edilen programların tamamının %25’i Program öğrenme çıktıları

yönünden gelişmeye açık yanları bulunmaktadır. İlgili ölçüt kapsamında ideal düzeye ulaşamadığı da tespit edilmiştir. Vakıf üniversitelerinde 5 programın zayıflık bildirimi alması ve buna karşın 4 programında ideal düzeyde olmasından dolayı vakıf üniversiteleri arasında önemli farklılıklar olduğu kanısına varılmıştır.

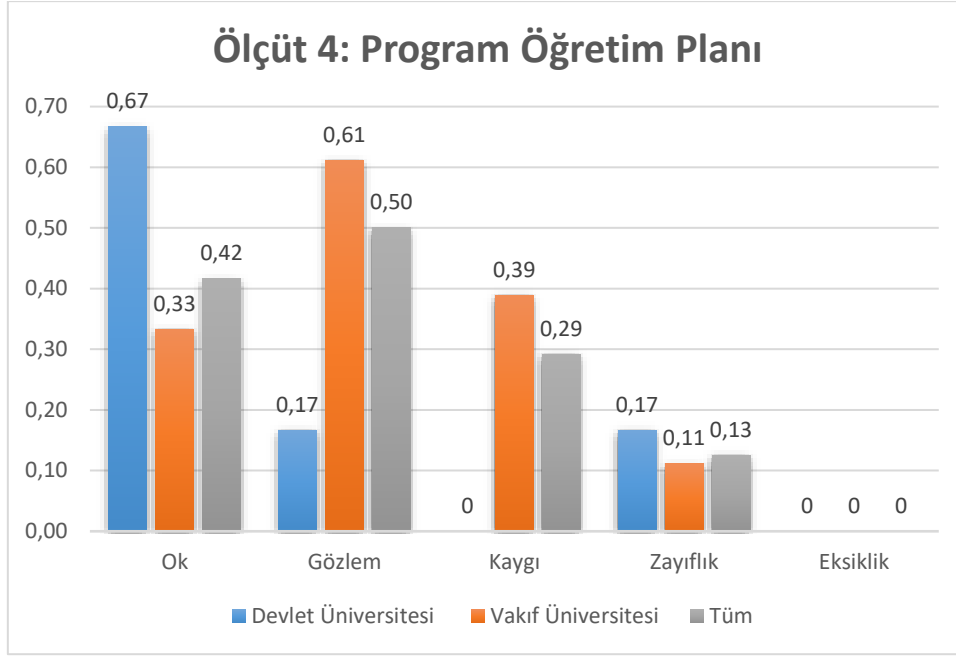
Ölçüt 4- Program Öğretim Planı

Tablo 5’te, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Program Öğrenme Çıktıları” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 5: Ölçüt 4 - Program Öğretim Planı

Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D		X			
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D	X				
3	29/01/2021 UTL (TR)	D	X				
4	29/01/2021 YBS	D	X				
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V		X			
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V	X				
10	25a/02/2021 UTF	V		X			
11	25a/02/2021 YBS	V	X				
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V		X	X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V		X	X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V		X	X		
15	01/03/2021 UTF (TR)	V		X	X		
16	01/03/2021 YBS	V			X		
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V		X		X	
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V		X		X	
19	11/01/2021 UTİ	V	X				
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V		X			
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V		X	X		
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V		X	X		
23	30/03/2021 İşletme	D	X				
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D				X	

Grafik 4 ’te yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “ideal düzey” ve “gözlem” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 4

İlgili ölçütte hiçbir programda eksiklik bildirimi yapılmamakla birlikte zayıflık bildirimi toplam 3 programda gözlenmektedir. Bunların ikisi vakıf üniversiteleri biri ise devlet üniversitelerine ait programlardır. Program öğretim planlarının vakıf üniversitelerine ait akredite lisans programlarında kaygı bildirimi ile yetersizlik belirtilmiştir. Vakıf üniversitelerinin bu ölçüt kapsamındaki kaygı bildirimini ideal düzeye çekebilmek adına yapılacak olan müfredat çalışmaları önem arz etmekte olduğu düşünülmektedir. Devlet üniversitelerinde yer alan programların %67'si müfredat çalışmalarında ideal düzeydedir. Vakıf üniversitelerindeki programların bu ölçüt açısından daha iyi bir noktaya gelebilmeleri adına gelişime açık bir konumda oldukları görülmektedir.

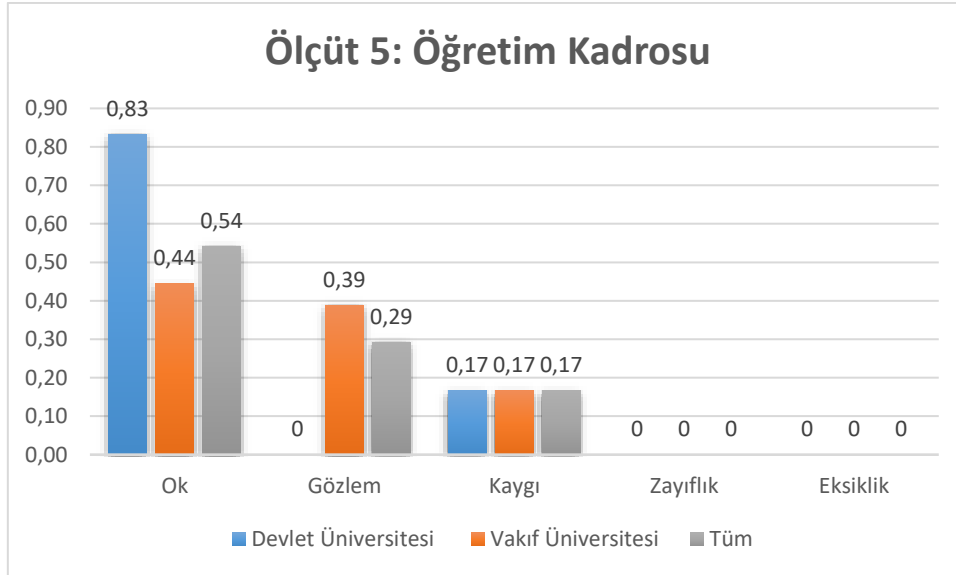
Ölçüt 5: Öğretim Kadrosu

Tablo 6'da, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, "Öğretim Kadrosu" ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 6: Ölçüt 5 - Öğretim Kadrosu							
Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D	X				
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D	X				
3	29/01/2021 UTL (TR)	D	X				
4	29/01/2021 YBS	D	X				
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				

6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V	X				
10	25a/02/2021 UTF	V	X				
11	25a/02/2021 YBS	V	X				
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V		X			
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V		X			
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V		X			
15	01/03/2021 UTF (TR)	V		X	X		
16	01/03/2021 YBS	V					
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V		X			
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V		X			
19	11/01/2021 UTİ	V	X				
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V		X			
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V			X		
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V			X		
23	30/03/2021 İşletme	D	X				
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D			X		

Grafik 5’te yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “ideal düzey” ve “gözlem” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 5

Lisans düzeyinde akredite edilen programların tamamında Öğretim Kadrosu ölçütünde herhangi bir zayıflık ve eksiklik olmaması memnuniyet verici olarak karşılanmıştır. Devlet üniversitelerindeki akredite programların %83’ü

öğretim kadrosu noktasında ideal düzeyde olduğu görülmektedir. Tüm programların yarısından fazlası ideal düzeyde olduğu görülürken vakıf üniversitelerinin öğretim kadrosu ortalamanın altında kaldığı görülmektedir. Dolayısıyla ilgili ölçüt kapsamında yeterli noktada olmadıkları anlaşılmaktadır. Bununla birlikte 11 lisans program ile ilgili olarak gözlem ve kaygı bildiriminde bulunulması ise ilgili programların daha iyi bir noktaya gelmek adına gelişime açık bir konumda olduğunu göstermektedir.

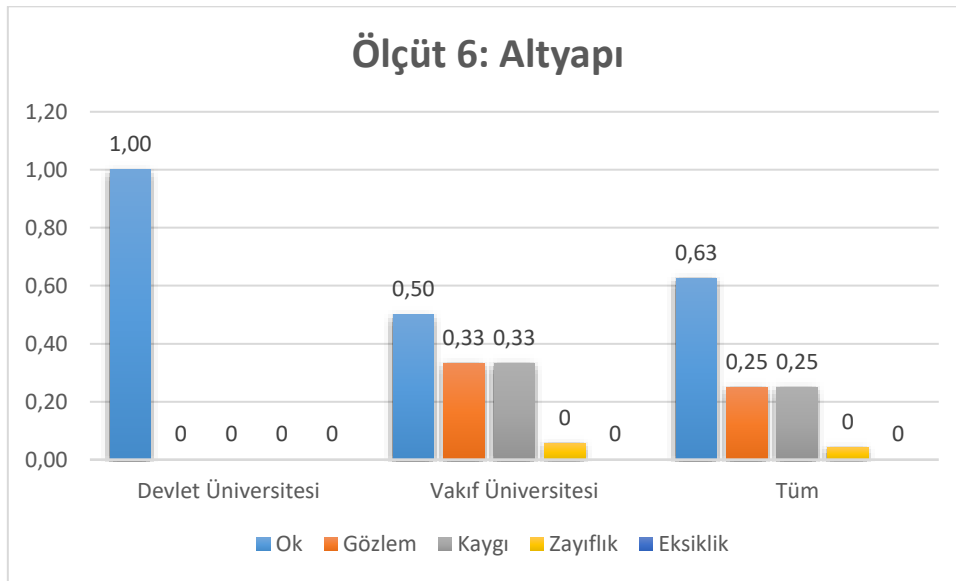
Ölçüt 6: Altyapı

Tablo 7’de, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Altyapı” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 7: Ölçüt 6 - Altyapı							
Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D	X				
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D	X				
3	29/01/2021 UTL (TR)	D	X				
4	29/01/2021 YBS	D	X				
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V	X	X			
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V	X	X			
10	25a/02/2021 UTF	V	X				
11	25a/02/2021 YBS	V	X				
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V			X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V			X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V			X		
15	01/03/2021 UTF (TR)	V			X		
16	01/03/2021 YBS	V			X		
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V		X			
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V		X			
19	11/01/2021 UTİ	V		X			
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V		X	X	X	
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V	X				
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V	X				
23	30/03/2021 İşletme	D	X				
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D	X				

Grafik 6’da yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel

olarak “ideal düzey” ve “gözlem” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 6

Ölçüt 6: Altyapı ile ilgili olarak yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların tamamının %63’ünün ideal düzeyde olduğu görülmektedir. Akredite edilen lisans programlarının önemli bir kısmının ideal seviyeye ulaşmış olması, programlarının öğretim ortamı bilgi sistemleri, ders dışı etkinlikler, sosyal, kültürel, bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Devlet üniversitesinde yer alan akredite programların bu açıdan vakıf üniversitelerindeki akredite programlara göre daha iyi noktada olduğu söylenebilir. Bu ölçüt ile ilgili gözlem bildirimi açısından devlet-vakıf üniversitelerindeki programlar arasında belirgin farklılıklar görülmüştür.

Ölçüt 7:- Kurumsal Destek ve Finansal Kaynaklar

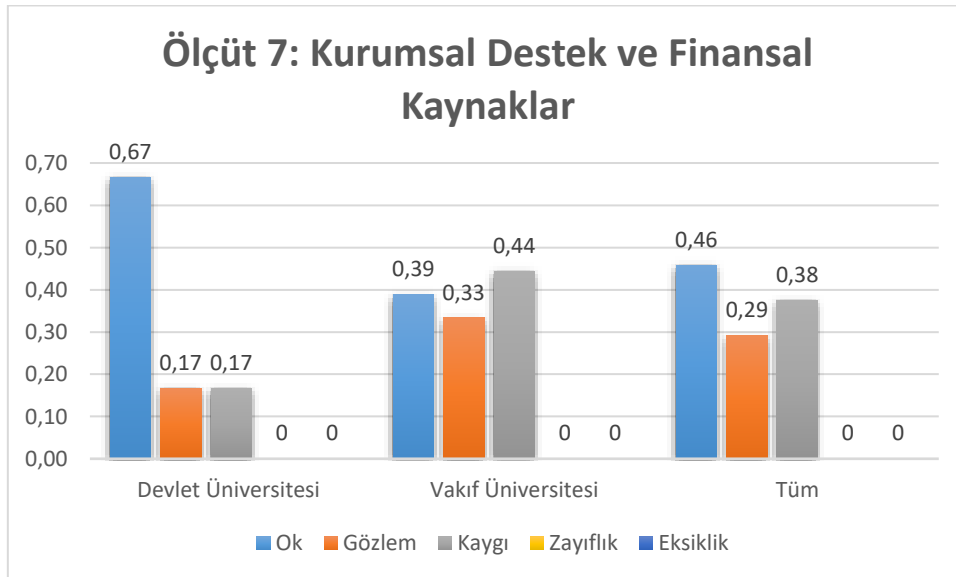
Tablo 8’de, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Kurumsal Destek ve Finansal Kaynaklar” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 8: Ölçüt 7 -Kurumsal Destek ve Finansal Kaynaklar

Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D	X				
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D	X				
3	29/01/2021 UTL (TR)	D	X				

4	29/01/2021 YBS	D	X				
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V	X	X			
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V		X			
10	25a/02/2021 UTF	V	X				
11	25a/02/2021 YBS	V	X				
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V		X	X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V		X	X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V			X		
15	01/03/2021 UTF (TR)	V			X		
16	01/03/2021 YBS	V			X		
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V			X		
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V			X		
19	11/01/2021 UTİ	V			X		
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V		X			
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V		X			
23	30/03/2021 İşletme	D		X			
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D			X		

Grafik 7’de yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “ideal düzey”, “kaygı” ve “gözlem” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 7

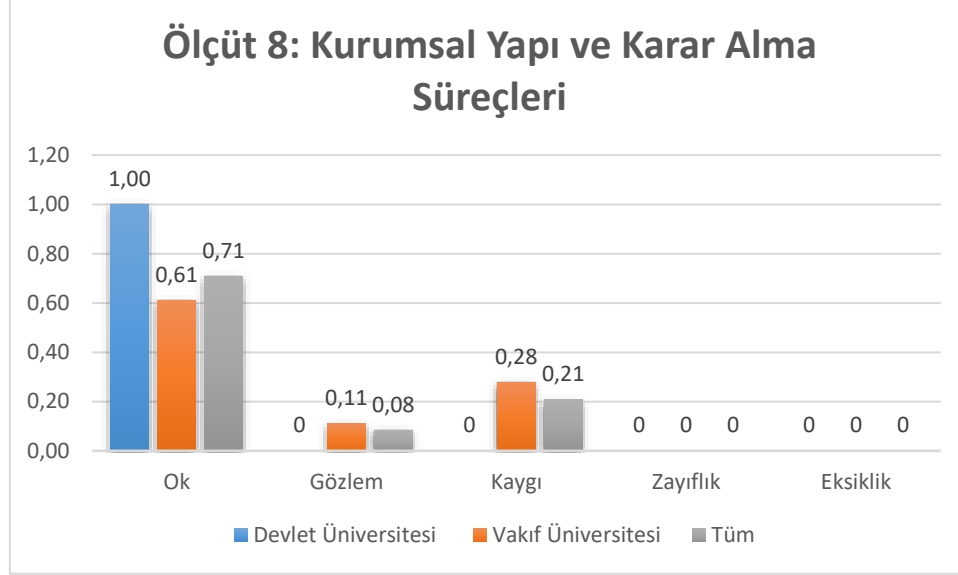
Grafik 7’de yer alan 24 lisans programı ilgili yeterlilik açısından incelendiğinde eksiklik ve zayıflık bildiriminin bulunmadığı ve dolayısıyla genel anlamda olumlu bir tablonun olduğu, programların sahip olduğu yeterliliklerin ideal düzey ve gözlem bildirimleri etrafında yoğunlaştığı görülmektedir. Bununla beraber programların ölçüt değerlendirmeleri 11’i ideal düzeyde, 7’si gözlem, 9’u ise kaygı olarak değerlendirilmiştir. Akredite edilen lisans programlarının %46’lık bir kısmının ideal seviyeye ulaşmış olması özellikle vakıf üniversitesindeki akredite programların daha iyi bir noktaya gelmek adına gelişime açık bir konumda olduğunu göstermektedir. Kurumsal destek, yapıcı liderlik, finansal kaynaklar ve bütçe politikaları lisans programlarının kalite, gelişim ve sürdürülebilirlik noktasında yeterli bir noktaya ulaşmadığı söylenebilir.

Ölçüt 8: Kurumsal Yapı ve Karar Alma Süreçleri

Tablo 9’da, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Kurumsal Yapı ve Karar Alma Süreçleri” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 9: Ölçüt 8 - Kurumsal Yapı ve Karar Alma Süreçleri							
Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D	X				
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D	X				
3	29/01/2021 UTL (TR)	D	X				
4	29/01/2021 YBS	D	X				
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V	X				
10	25a/02/2021 UTF	V	X				
11	25a/02/2021 YBS	V	X				
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V			X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V			X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V			X		
15	01/03/2021 UTF (TR)	V			X		
16	01/03/2021 YBS	V			X		
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V		X			
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V		X			
19	11/01/2021 UTİ	V	X				
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V	X				
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V	X				
23	30/03/2021 İşletme	D	X				
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D	X				

Grafik 8’de yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “ideal düzey” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 8

Grafik 8’de yer alan lisans programları ilgili yeterlilik açısından incelendiğinde, 2020-2023 değerlendirme döneminde, tüm ölçütler içerisinde lisans programlarının en yüksek puanlar aldığı ölçütlerden biri “Kurumsal Yapı ve Karar Alma Süreçleri” olduğu görülmektedir. Nitekim tüm lisans programlarının 17’si (%71) ideal düzeyde, 2’si ise gözlem düzeyinde değerlendirilmiş ve sadece 5 programda yetersizlik bildiriminde bulunulmuştur. Kaygı düzeyinin altında bir değerlendirmeye tabi bir lisans programı olmamıştır. Programların kurumsal yapı ve karar alma süreçlerinde ölçütü karşılıyor olması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmiştir. Bununla vakıf üniversitelerinin ilgili ölçüt kapsamında devlet üniversitelerine göre bir alt seviyede olduğu söylenebilir.

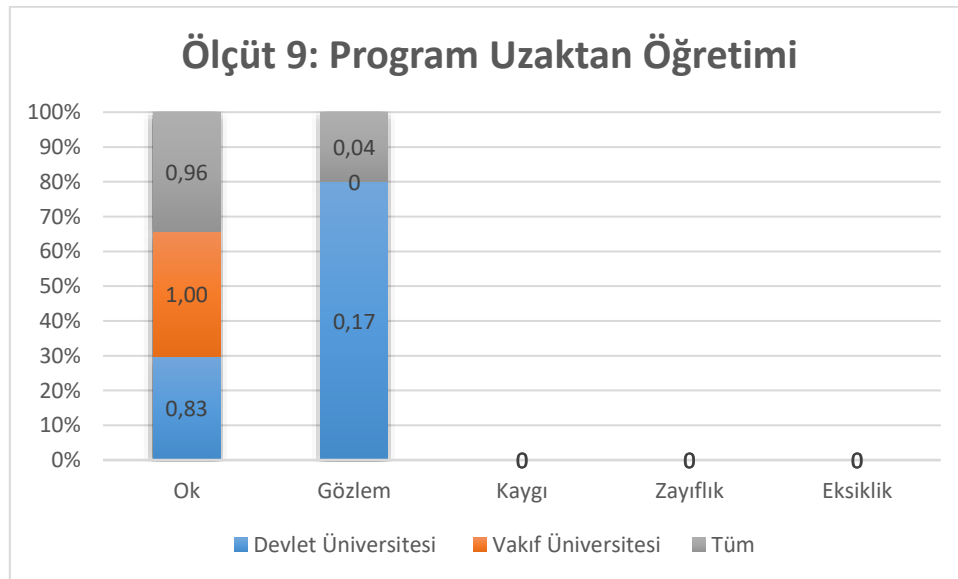
Ölçüt 9: Program Uzaktan Öğretimi

Tablo 10’da, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Program Uzaktan Öğretimi” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 10: Ölçüt 9 - Program Uzaktan Öğretimi							
Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D	X				
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D	X				

3	29/01/2021 UTL (TR)	D	X				
4	29/01/2021 YBS	D	X				
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V	X				
10	25a/02/2021 UTF	V	X				
11	25a/02/2021 YBS	V	X				
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V	X				
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V	X				
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
15	01/03/2021 UTF (TR)	V	X				
16	01/03/2021 YBS	V	X				
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
19	11/01/2021 UTİ	V	X				
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V	X				
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V	X				
23	30/03/2021 İşletme	D		X			
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D	X				

Grafik 9’da yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri verilmiştir. İlgili grafik incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin neredeyse tamamının “ideal düzey” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 9

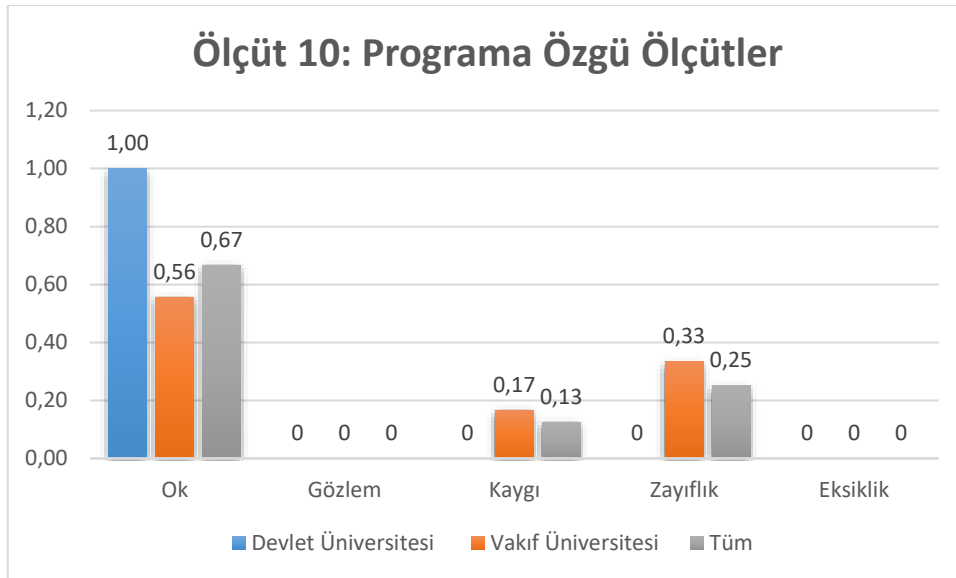
Grafik 8’de de yer aldığı gibi Grafik 9’da yer alan lisans programları ilgili yeterlilik açısından incelendiğinde, tüm ölçütler içerisinde lisans programlarının en yüksek puanlar aldığı ölçütlerden biri de “Program Uzaktan Eğitimi” olduğu görülmektedir. Bunda en etkili nokta programların yaşanan Pandemi nedeniyle bu süreci işletmiş ve deneyim sahibi olmuş olmasıdır. Devlet üniversitelerinin %17’si hakkında ilgili ölçüt kapsamında gözlem bildiriminde bulunmuştur. Sonuç olarak yasal düzenlemelerin ve üst düzey otoritelerin kararıyla Program Uzaktan Öğretim ölçütüne ilişkin değerlendirmeler oldukça olumludur.

Ölçüt 10:- Programa Özgü Ölçütler

Tablo 11’de, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Programa Özgü Ölçütler” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 11: Ölçüt 10 - Programa Özgü Ölçütler							
Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kayıp	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D	X				
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D	X				
3	29/01/2021 UTL (TR)	D	X				
4	29/01/2021 YBS	D	X				
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V			X	X	
10	25a/02/2021 UTF	V	X				
11	25a/02/2021 YBS	V	X				
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V			X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V			X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
15	01/03/2021 UTF (TR)	V	X				
16	01/03/2021 YBS	V	X				
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V				X	
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V				X	
19	11/01/2021 UTİ	V				X	
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V				X	
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V				X	
23	30/03/2021İşletme	D	X				
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D	X				

Grafik 10’da yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların yarısından fazlasının sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “ideal düzey” etrafında yoğunlaştığı ve bununla birlikte devlet/vakıf üniversitesi ayırımında farklı sonuçlar olduğu görülmektedir.

Grafik 10

Grafik 10’da yer alan lisans programı ilgili yeterlilik açısından incelendiğinde 16 programın ideal düzeyde, 3 programın kaygı ve 6 programında zayıflık olarak değerlendirildiği görülmektedir. İlgili ölçüt bazında yetersizlik bildirimleri düzeyinde devlet ve vakıf üniversiteleri arasında belirgin bir farklılık bulunmaktadır. Programa özgü ölçütler noktasında özellikle vakıf üniversitelerine ait programların gelişime açık bir konumda olduklarını göstermektedir. Akreditasyon alan programlar arasında en çok zayıflık bildiriminin olduğu ölçüttür. Programların bu noktada eylemde bulunmaları gerekmekte olduğu açıktır.

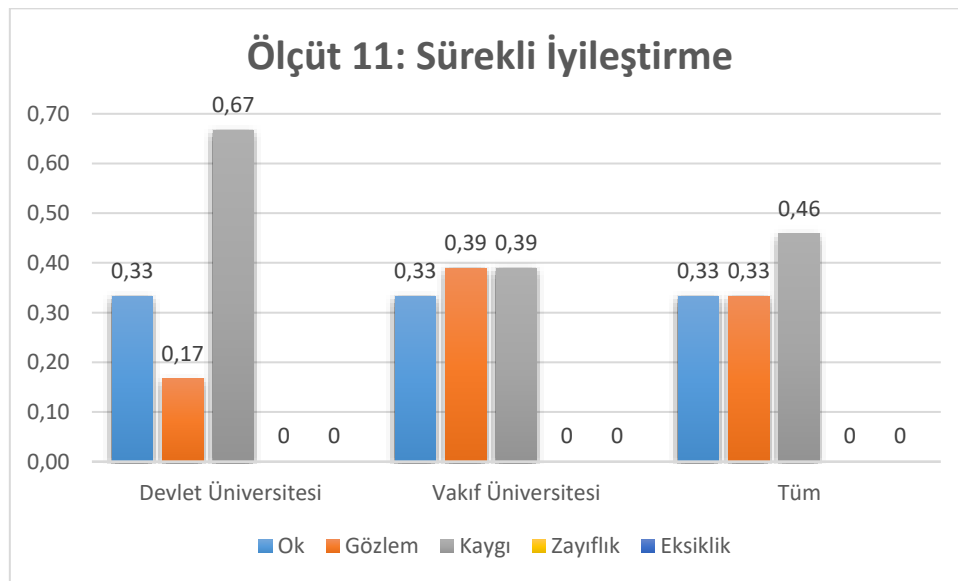
Ölçüt 11:-Sürekli İyileştirme

Tablo 12’de, 2021-2023 Mart değerlendirme döneminde akredite edilen lisans programlarının, “Sürekli İyileştirme” ölçütü çerçevesindeki yetersizlik ve gözlem durumları yer almaktadır.

Tablo 12: Ölçüt 11 - Sürekli İyileştirme							
Sıra	Programlar	Devlet/Vakıf	İD	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik
1	25/02/2021 İşletme (TR)	D	X				
2	29/01/2021 İşletme (TR)	D			X		
3	29/01/2021 UTL (TR)	D		X	X		

4	29/01/2021 YBS	D	X				
5	06/01/2021 İşletme (İNG)	V	X				
6	06/01/2021 İşletme (TR)	V	X				
7	06/01/2021 UTL (İNG)	V	X				
8	25/01/2021 İşletme (İNG)	V	X	X			
9	25/01/2021 UTİ (İNG)	V	X	X			
10	25a/02/2021 UTF	V		X			
11	25a/02/2021 YBS	V		X			
12	01/03/2021 İşletme (İNG)	V			X		
13	01/03/2021 İşletme (TR)	V			X		
14	01/03/2021 UTF (İNG)	V			X		
15	01/03/2021 UTF (TR)	V			X		
16	01/03/2021 YBS	V			X		
17	11/01/2021 İşletme (İNG)	V		X			
18	11/01/2021 İşletme (TR)	V		X			
19	11/01/2021 UTİ	V		X			
20	29/03/2021 UTF (İNG)	V	X				
21	13/04/2022 İşletme (İNG)	V			X		
22	13/04/2022 İşletme (TR)	V			X		
23	30/03/2021 İşletme	D			X		
24	03/02/2021 İşletme (TR)	D			X		

Grafik 11’de yer alan 24 lisans programları ilgili ölçüt açısından yetersizlik ve gözlem bildirimleri incelendiğinde programların sahip olduğu yeterliliklerin genel olarak “ideal düzey”, “gözlem” ve “kaygı” etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 11

Grafik 11’de yer alan 24 lisans programı genel olarak incelendiğinde. Programlarının 8’inin ideal düzeyde, 8’inin gözlem ve 11’i ise kaygı düzeyinde değerlendirildiği görülmektedir. Akredite edilen lisans programlarının %33’lük bir bölümünün genel değerlendirme açısından ideal seviyeye ulaşmış olması, lisans programları için umut verici bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Ancak yeterli değildir. Sürekli iyileştirme ölçütü kapsamında devlet üniversitelerinin vakıf üniversitelerine göre daha kötü durumda olduğu söylenebilir.

Sonuç ve Değerlendirme

Tablo 13 tüm ölçütler düzeyinde akreditasyon verilen toplam 24 program kapsamında verilen yetersizlik ve gözlem bildirimlerine ilişkin özet tabloyu göstermektedir.

Tablo 13: Tüm Ölçütler Düzeyinde Yetersizlik Ve Gözlem Bildirimleri							
Ölçütler	İD (ideal Düzey)	Gözlem	Kaygı	Zayıflık	Eksiklik	Toplam	Ortalama
Ölçüt 1	6	16	14	1	0	37	7
Ölçüt 2	5	15	12	4	0	36	7
Ölçüt 3	4	14	12	6	0	36	7
Ölçüt 4	10	12	7	3	0	32	6
Ölçüt 5	13	7	4	0	0	24	5
Ölçüt 6	15	6	6	1	0	28	6
Ölçüt 7	11	7	9	0	0	27	5
Ölçüt 8	17	2	5	0	0	24	5
Ölçüt 9	23	1	0	0	0	24	5
Ölçüt 10	16	0	3	6	0	25	5
Ölçüt 11	8	8	11	0	0	27	5
Toplam	128	88	83	21	0	320	
Ortalama	12	8	8	2	0		

Buna göre yapılan 24 program akreditasyonunda genel olarak ölçüt 1, ölçüt 2, ölçüt 3 ve ölçüt 4 kapsamında en fazla gözlem bildiriminde bulunulmuştur. Buna karşın ölçüt 5, ölçüt 6, ölçüt 7, ölçüt 8, ölçüt 9 ve ölçüt 10 kapsamında en fazla ideal düzeyde bildirim yapılmıştır. En çok kaygı bildirimini ise ölçüt 1, ölçüt 2, ölçüt 3 ve ölçüt 11’de yapılmıştır. En çok zayıflık bildirimini ise ölçüt 3 ve ölçüt 10 kapsamında yapılmıştır.

Yapılan 24 program akreditasyonunda toplam 320 bildirim yapılmıştır. Bunlar içerisinde en fazla ideal düzey bildirim yapılmıştır. Bunu sırasıyla gözlem ve kaygı bildirimleri takip etmiştir.

Toplam 11 ölçütte ve 24 program kapsamında ideal düzeyde ortalama 12 bildirim yapılmış, ölçüt 5, ölçüt 6, ölçüt 8 ve ölçüt 9 bu ortalamanın üzerinde kalmıştır. Benzer şekilde gözlem düzeyinde ortalama 8 bildirim yapılmış ve bunun üzerinde kalan ölçüt sayısı ise 4'tür. Bununla birlikte toplam 5 ölçütte ortalamanın üzerinde kaygı bildirimi yapılmıştır. Programların bu ölçütleri karşılamada uzun periyotta önlemler alması gerektiği görülmektedir.

320 bildirim içerisinde zayıflık bildirimi ortalaması 2'dir. Ölçüt 2, ölçüt 3 ve ölçüt 10'da ortalamanın üzerinde zayıflık bildirimi yapılmıştır. Söz konusu ölçütleri programların sağlamada zorlandıkları söylenebilir.

En çok bildirim sırasıyla ölçüt 1, ölçüt 2, ölçüt 3 ve ölçüt 4'te yapılmıştır (37). 24 program kapsamında yapılan 320 bildirim arasında en az bildirim alan ölçütler ölçüt 5, ölçüt 8 ve ölçüt 9'dur. Buna göre tüm akredite edilen programlar kapsamında Öğrenciler, Program Eğitim Amaçları ve Program Öğrenme Çıktıları ile ilgili ölçütlerde yetersizlik ve gözlem bildirimlerinin yoğunlaştığı buna karşın Öğretim Kadrosu, Kurumsal Yapı ve Karar Alma Süreçleri ve Program Uzaktan Eğitimi ile ilgili ölçütlerde yapılan yetersizlik ve gözlem bildirimlerinin nispeten daha az olduğu söylenebilir.

Yapılan Tematik Analiz sonucunda STARAK'ın programlara yönelik genel iyileştirme önerileri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

- Program eğitim amaçlarının mezunların erken kariyer hedeflerini dikkate alarak belirlenmesi ve buna bağlı olarak program öğretim çıktılarının belirlenmesi,
- Benzer şekilde belirlenmiş olan program öğretim çıktılarının program eğitim amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik olarak belirlenmesi,
- Program müfredatının tüm paydaşlar ile birlikte belirlenmesi ve program çıktılarını desteklemesi,
- Programların kendine özgü ölçütlerin spesifik olarak belirlenmesi ve bunun müfredat ile desteklenmesi,
- Programlarda kalite süreçlerinin iyileştirilerek sürekli iyileştirme kültürünün pekiştirilmesi, buna ilişkin programda mekanizmaların kurulması,
- Programlarda ölçmenin yanında değerlendirme süreçlerinin de

işletilerek program eğitim amaçlarına ve program öğretim çıktılarına hangi düzeyde ulaşıldığının belirlenmesi,

- Öğrencilerin ders ve ders dışı etkinliklerdeki başarıları, şeffaf, adil ve tutarlı bir şekilde ölçülmesi ve değerlendirilmesi,
- Kurumsal destek, yapıcı liderlik, finansal kaynaklar ve bütçe politikaları Lisans Programının kalite, gelişim ve sürdürülebilirliğinin sağlaması,

Saygılarımızla

STAR AKREDİTASYON VE RATING DERNEĞİ

2023 Mart